gemeente Brunssum

Raadsvoorstel, versie 2

Collegeverg. d.d.	: 31 oktober 2022
Registratiekenmerk	: 202245626
Gemeentebladnr.	: 2022/101
Afdeling opsteller	: Griffie
Naam opsteller	: Peter Peeters
Bereikbaar onder	: +31455278511, peter.peeters@brunssum.nl
Portefeuillehouder	: Burgemeester Van der Rijt
Raadsvergadering d.d.	: 20 december 2022
Uiterlijke datum	: Niet van toepassing

Aan de raad,

1. **Onderwerp**
   Actualisatie gedragscodes voor wethouders, de burgemeester en de gemeenteraads- en burgercommissieleden.

2. **Uitgangssituatie**
   a. Aanleiding
   De huidige gedragscode (zie bijlage) voor het wethouders, de burgemeester en de gemeenteraad dateren uit 2007. Actualisatie is daarmee aan de orde.

   b. Huidige situatie/probleemstelling
   Bij de actualisatie is gebruik gemaakt van de input vanuit het traject bestuurlijke vernieuwing dat de vorige gemeenteraad gevolgd heeft. Daarnaast hebben de commissie integriteit, het college van B&W en ook de gemeenteraad middels een heisessie hun bijdrage aan de totstandkoming van deze gedragscodes kunnen leveren.

3. **Gewenste situatie**
   a. Wat willen we bereiken
   Met het actualiseren van de gedragscodes en op regelmatige basis het gesprek hierover aan te gaan, zullen deze meer verinnerlijkt en nageleefd worden. Dit zal eraan bijdragen een open, transparante en integere bestuurscultuur te behouden en helpt bij het borgen van de integriteit.

   b. Kaders
   1. eerdere besluitvorming. Deze dateert van 2007 en is bijgevoegd.
   2. traject tot dusverre:
   N.a.v. het traject bestuurlijke vernieuwing is een eerste aanzet gemaakt om te kunnen komen tot actualisatie van de gedragscodes. Het initiatief hiertoe is genomen door de toenmalige commissie integriteit. Ook het vorige college heeft hier een bijdrage aan kunnen leveren. Met het zicht op de verkiezingen is besloten om de vaststelling ervan over te laten aan de nieuwe gemeenteraad. Vervolgens heeft er een hei sessie plaatsgevonden, waarbij onder andere de nieuwe gedragscodes onderwerp van gesprek geweest zijn. Daarbij zijn ook weer waardevolle aanvullingen geleverd. Daarna heeft de huidige commissie integriteit nog enkele verbeteringen aangebracht. Tot slot heeft ook het huidige college kennis kunnen nemen van de geactualiseerde versies en daarbij aangegeven geen op- of aanmerkingen te hebben.

   3. rol/ bevoegdheden college van B en W: Het is de bevoegdheid van de gemeenteraad om een gedragscode voor zijn leden, de burgercommissieleden, alsook de burgemeester en wethouders vast te stellen.
   4. algemene beleidskaders (landelijk/ provinciaal/ lokaal): artikelen 15 lid 3, 41c en 69 van de Gemeentewet
   5. past het voorstel in de strategische visie/ relatie met uitvoeringsagenda? Ja
   6. relatie met programmabegroting/ financiële gevolgen. Er zijn geen financiële gevolgen.

gemeente Brunssum

a. Argumenten en overwegingen

De gedragscodes zijn een hulpmiddel voor het bestuur om een open, transparante en integere bestuurscultuur te behouden en helpt bij het borgen van de integriteit. De gedragscode geeft invulling aan een aantal belangrijke algemene waarden (uitgangspunten) en normen (gedragsregels). Dit beoordelingskader dient vooral als een leidraad voor zelfreflectie en bij twijfel, vragen en discussies. Ze hebben als doel invulling te geven aan het moreel appel op bestuurders in hun rol als volksvertegenwoordiger en is om die reden ook niet vrijblijvend.

Beide gedragscodes zijn dan ook - in vergelijk tot de actuele gedragscodes - vanuit een ander perspectief geschreven. Daarbij zijn de volgende hoofdlijnen te onderscheiden:

- Eigen verantwoordelijkheid bestuurders
- Zelfreflectie, waarbij o.a. gebruik kan worden gemaakt van het 7 stappenplan (bijlage bij codes)
- Het elkaar aanspreken in plaats van afrekenen
- Het principe van pas (de gedragscode) toe of leg (vooraf) uit

In verbinding met elkaar zorgen de bestuurders van Brunssum samen voor een transparant en integer bestuur. De afgelegde eed of belofte is een eerste statement aan de burgers van Brunssum, dat het bestuur hun belangen en alleen hun belangen dient.

De gedragscodes gaan uit van zelfreflectie en geeft een kader met waarden en normen om die zelfreflectie uit te voeren. Als bestuur van Brunssum staan de gemeenteraadsleden, de wethouders en burgemeester samen voor het openbaar bestuur van Brunssum en spreken elkaar aan om te spiegelen en te bepalen of de zelfreflectie aan de door de gemeenteraad gezamenlijke opgestelde gedragscode voldoet, zo staan bestuurders er niet alleen voor.

De gedragscodes kennen uitgangspunten voor het handelen van (leden van) het bestuur, die worden vertaald in afspraken omtrent dit handelen. De gemeenteraad van Brunssum volgt de principes van: “Pas Toe of Leg uit” en “elkaar behoeden in plaats van elkaar afrekenen”. Daarnaast zijn er aangaande de handhaving fases ingevoegd waardoor eerst met elkaar gesproken wordt alvorens formele stappen te ondernemen.

b. Opties en keuze

De oude gedragscodes vormden eerder een richtlijn van hoe in bepaalde situaties te handelen. Het nadeel hiervan is dat het vaak tot interpretaties van richtlijnen leidt in plaats van het in de geest handelen van de gedragscodes. Verder legt het ook in mindere mate de verantwoordelijkheid bij de bestuurders zelf.
Door meer de zelfreflectie als uitgangspunt te nemen ontstaat er een vorm van zelfonderzoek, dat uiteindelijk tot intrinsieke/innerlijke motivatie leidt. Dit zo moeten leiden tot een verankering van “het goede” gedrag.

Een gedragscode is slechts een instrument. Gewenst gedrag vraagt aandacht en onderhoud. Het verdient aanbeveling om de commissie integriteit te verzoeken bijeenkomsten te organiseren waardoor er permanente aandacht is voor de doelstellingen en naleving van de gedragscodes.

Bijlagen:

1. de gedragscode voor raads(commissie)leden en gedragscode voor wethouders en de burgemeester, vastgesteld bij raadsbesluit van 17 april 2007 (gemeenteblad 2007 nr. 15).
2. Gedragscode voor wethouders en de burgemeester gemeente Brunssum 2022, versie 2
3. De gedragscode voor de gemeenteraads- en burgercommissieleden van de gemeente Brunssum 2022, versie 2

Het Presidium,

Namens deze
P. Peeters, raadsgriffier

gemeente Brunssum

Raadsbesluit, versie 2

Gemeentebladnr. : 2022/101
Afdeling : Griffie
Registratiekenmerk : 202245626

De raad van de gemeente Brunssum gemeentebladnummer 2022/101;

gelezen het voorstel van de commissie integriteit,

Besluit:

1. de gedragscode voor raads(commissie)leden en gedragscode voor wethouders en de burgemeester, vastgesteld bij raadsbesluit van 17 april 2007 (gemeenteblad 2007 nr. 15) in te trekken.
2. De gedragscode voor wethouders en de burgemeester gemeente Brunssum 2022, versie 2 vast te stellen
3. De gedragscode voor de gemeenteraads- en burgercommissieleden van de gemeente Brunssum 2022 versie 2, vast te stellen
4. De commissie integriteit te verzoeken om bijeenkomsten te organiseren waardoor er permanente aandacht is voor de doelstellingen en naleving van de gedragscodes.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 20 december 2022.

De Raad vernoemd,

Voorzitter

Griffier